

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2019 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: fotografie din arhiva personală a lui Ștefan Niță

Foto autoare: © Claudiu Popescu

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,

et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

BĂDICA, DIANA

Părinți: roman / Diana Bădica. – Iași: Polirom, 2019

ISBN print: 978-973-46-2008-1

ISBN ePub: 978-973-46-7790-0

ISBN PDF: 978-973-46-7791-7

821.135.1

Printed in ROMANIA

Diana Bădica
Părinți

roman

POLIROM
2019

Cuprins

1. Ochiul care trimite răul	7
2. Blesteme de familie	16
3. Cerul dinăuntru al fiecăruia	22
4. Ace de siguranță, sârme de cupru	34
5. Tragicul eveniment	52
6. Oameni de treabă	75
7. Compunere cu mama și tata	83
8. Rochia de băiat	94
9. <i>Das Licht in der Seele</i>	99
10. Câteva infidelități și-o înmormântare	118
11. Treburi de femei, treburi de bărbați	132
12. Vacanțe și nunți	150
13. Frați de cruce	172
14. Fotbal și prăjituri	186
15. Părăsirea domiciliului	193
16. Viața o ia înainte	219
17. Șuruburi, șurubelnițe, piulițe	246
18. Singuri pe lume	252
19. Schimbări	276
20. Până când doare	287
21. Florinel	293

Familia a refuzat să-l însoțească în mașina mortuară, dacă la cimitir se ajungea așa cum ceruse. Nimeni nu a acceptat să stea la stânga lui, așezat pe bancheta din spate. Nici Șchiopu, nici Polițaiu, nimeni. Domnul Barbu dăduse ordin, că vorba lui nu putea fi luată drept o simplă sugestie, să fie dus la groapă în Fordul personal, doar nu muncise ca prostul toată viața! Nu dorea agitație, covoare și coroane într-o remorcă; voia pur și simplu să aibă averea alături. Omul a cerut să fie condus la cimitir în mașinuța lui, ca și cum ar fi viu, ar sta în dreapta șoferului și i-ar spune când să cotească, unde e interzis ori unde e amplasată mașina de poliție, exact așa cum se întâmpla în nopțile în care mergea pe la vreo petrecere unde se îmbăta de îl aducea cineva acasă. Altfel, în zilele obișnuite, nu avea șofer. Dorința era ca pe ultimul drum să meargă liniștit, așezat, cum, necum, pe scaunul din dreapta. Centura să nu i-o mai pună, pentru că șoferul ar fi trebuit să meargă încet, cât să poată să admire pentru ultima dată vitrinele magazinelor, ca să știe ce i-a rămas de aranjat la propriul lui magazin. Se înțelege că de pe lumea cealaltă nu mai putea să aranjeze nimic, dar el nu își dăduse seama de asta. Nu putea nici măcar să explice cum era posibil să stea așezat pe scaun, în coșciug, și nici timp de gândire nu avusese, pentru că a făcut infarct marți și a murit miercuri.

Părinții lui nu au urcat lângă el, spunând că sunt bătrâni și vor să rămână de partea tradițiilor, că preotul nu trebuia să fi acceptat una ca asta etc., dar tata spunea că ei nu ar fi urcat nici dacă preotul ar fi făcut altfel. Cei doi băieți ai lui, niște pălugi de care râdeau toți copiii din fața blocului pentru că semănau cu Pantera Roz, au dat și ei vina pe vârstă. Erau prea tineri ca să respecte tradițiile. Noi credeam că le era frică. Doamna Barbu, deși îmbrăcată

în cămașă neagră, își lăsase la vedere sutienul roșu prin materialul transparent, ceea ce întărea printre vecinii din cartier ideea că doamna era, cum se zvonea, o c u r v ă. A refuzat și ea să intre în mașină, pe motiv că trebuia să aibă grijă de invitați. Țasta a fost și motivul declarat de cele trei surori mai mici ale mortului, așa că domnul Barbu s-a pomenit pentru câteva zeci de minute, înainte să se hotărască soarta mea, singur cuc în mașină. Spun singur pentru că, atunci când vecinii aranjau locul de tranzit, șoferul, angajat al familiei, a sărit din mașină ca ars, cu mâinile înainte, de parcă era amplasată o bombă sub capotă. Când a văzut cum stă treaba, omul a refuzat să-și ducă la bun sfârșit sarcina de lucru.

Domnul Barbu nu era o persoană iubită. În afară de prietenii lui, Polițaiu și Șchiopu, cu toată lumea găsea ceva de împărțit mai devreme sau mai târziu. Până și cu tata reușise să se certe pe un loc de parcare pe care intenționa să-l îngrădească folosind sârmă ghimpată cu vreo trei luni înainte să-și cumpere a doua mașină, pe care, de altfel, nu și-a mai cumpărat-o pentru că a murit.

Nimeni nu îl ura însă mai mult decât noi, copiii din cartier. Îl deranja orice zgomot. Ce l-ar fi mulțumit pe el ar fi fost să ne jucăm pe mutește cât era ziua de lungă. Când puneam odată la cale un jaf asupra cireșului din grădiniță și dezbăteam aprins împărțirea rolurilor în scara blocului, domnul Barbu a deschis ușa și s-a aplecat peste balustradă. Noi eram la parter, el la doi.

— Bă, ce mama dracu' e aici! Dați-o-n pula mea de treabă! Ni nu ninge, ni nu plouă și voi stați în scară. Futu-vă muma voastră-n cur de copii! Ia, hai, valea d-aci, poate cobor acu' la voi!

Ni-nu-ninge-ni-nu-plouă i-a rămas porecla. Avea dreptate cu privire la lipsa precipitațiilor, dar nu zicea nimic

de zăpușeala care până și pe el îl făcuse să apară în fața noastră purtând doar o pereche de chiloți negri. Era un burtoș cu păr și pe burtă, și pe umeri. Câteva fete au țipat când l-au văzut. Avea părul creț de parcă i-ar fi îndesat cineva un caniș în creier și i-ar fi lăsat blana pe-afară. Părinții știau cum ne vorbește, ceea ce reprezenta un veșnic subiect de ceartă, dar el nu dădea doi bani nici pe noi, nici pe părinții noștri. I se atrăgea atenția de fiecare dată când ne înjura, dar domnul Barbu nu înceta să ne trimită, să ne bage și să ne scoată, pe toți în același timp, în pizdele mamelor noastre.

Nu a fost de acord cu ultima dorință a soțului, un moft prin care mortul își bătea joc de ea și din sicriu, însă doamna Barbu se temea să aranjeze lucrurile după propria ei voință. Mortul amenințase că sare gardul cimitirului și face pe dracu-n patru până îi cară pe toți pe lumea cealaltă. Vecinele nu înțelegeau de unde spaima doamnei Barbu, pentru că, viu fiind, mortul nu o bătuse, deși auzise și el că nevastă-sa e cum e, cu altele nu plecaseră și nici pe copii nu-i lăsaseră nemâncați. Indiferent ce s-ar fi vorbit pe scară, doamna Barbu voia să evite o nenorocire. S-ar fi mutat în alt cartier, numai să uite viața cu bărbatu-său, dacă n-ar fi fost convinsă că blestemul ar fi prins-o din urmă. Refuzase chiar și o ofertă de cumpărare a magazinului care le întreținea familia și tot lângă noi rămăsese.

La Barbu era un AF pe care vecinul îl deschisese în '90, după ce fusese la turci de câteva ori și prinsese gustul comerțului. La primul drum a adus doi saci de haine de blugi. Pantaloni, geci, fuste, cămăși, sarafane și salopete de diferite mărimi. Cu banii câștigați a deschis o afacere cu ce știa el mai bine să facă. Și-a cumpărat o mașină de copiat, Capac i-a adus o menghină de la fabrică, Magneziu i-a dat chei de 13 și șurubelnițe și și-a deschis un atelier

în scara unui bloc de pe bulevard, unde copia chei și vindea lacăte și yale. Fost lăcătuș la IPTAPA, domnul Barbu își luase tălpășița imediat ce situația la fabrică a început să scârțâie și să se discute despre privatizare. Atunci nu știa el prea multe despre economie, dar avea câțiva prieteni în sindicat care i-au explicat cum stă treaba.

Oamenii nu aveau însă nevoie la nesfârșit de yale și lacăte, așa că atelierul a devenit punct de întâlnire pentru bețivii din cartier, cărora Barbu a început să le vândă rachiu la suta de grame și țigări la bucată. Azi atelier, mâine butic cu de toate. De cele mai multe ori, cumpărăturile se făceau pe caiet, fiecare om avea un cont de operațiuni unde sumele se multiplicau fără ca omul să știe. De asta în cartier se considera că familia Barbu se compunea dintr-un hoț, o curvă și doi prostovani. Copiii urmau să risipească averea părinților cât ai zice pește, imediat ce ai bătrâni s-ar fi retras din afacere, doamna Barbu ar fi rămas tot curvă, domnul Barbu tot nesuferit. Nimeni nu credea că s-ar fi putut întâmpla altfel; cartierul era îngăduitor și aștepta cursul firesc al lucrurilor. Nimeni nu a anticipat moartea unui munte de om care nu trecuse prin spital nici măcar la nașterea fiilor săi.

Pe noi, copiii, evenimentul ne-a șocat cel mai mult. Am uitat că afară *ni nu ninge, ni nu plouă*. Nici nu am folosit propoziții care începeau cu *bietul de el, săracu' om, mamă, cum arată*, nici nu i-am compătimit pe băieții lui, cu care nu ne jucaserăm niciodată, fiind mai mari decât noi. Prietenii m-au rugat atunci, pentru prima dată de la faza cu Florinel – *hai, mă, te rugăm noi*, îmi ziseseră, să le explic cât de rău e să-ți moară cineva. Tudor a fost capul răutăților.

— Dacă suntem prietenii tăi, trebuie să ne povestești, a zis, încrucișându-și mâinile ca un preot.

Le-am zis că e foarte nasol, stai mult timp singur și ești supărat. Doare cum ar dura dacă blocul nostru de patru etaje ar cădea peste noi. Le-am zis adevărul, iar Nadia a început să plângă, spunând că ea nu vrea să trăiască nici un cutremur. N-aș fi crezut că Nadia știa să plângă. Mi-au dat și mie lacrimile când le-am văzut fețele și le-am spus ce-mi explicase preotul după slujba lui Florinel: *Să nu fii supărată, viața e simplă, ne naștem pe rând, trăim cât trăim și murim pe sărite.*

Tata nu a fost de acord să stau cu domnul Barbu în mașină, mai ales că dorința mortului părea îndeplinită doar pe jumătate. Au scos bancheta din spate a mașinii și au împins scaunul din față, din dreapta șoferului, cât mai aproape de bord. Domnul Barbu trebuia să meargă cu picioarele înainte și cu capul spre lumea care-l conducea pe ultimul drum. Deci nu era cum ordonase el, copilot. Învățătura locurilor spunea că mortul trebuie așezat invers, dar șoferul a făcut a doua criză de nervi și nu a acceptat sub nici o formă să aibă lângă frâna de mână capul galben și rotund ca un balon umflat al fostului său partener. El aducea marfa la butic.

— Eu nu mai merg, domne, nicăieri! Lăsați-mă în pace cu mortu' vostru, spunea dând din mâini de parcă încerca să scape din aceeași explozie care-l scosese prima dată din mașină.

Preotul l-a rugat să înțeleagă situația și să ajute un suflet care pleca spre odihna veșnică, să lase să treacă paharul ăsta de la el.

— Ce pahar să las, părinte? ăsta v-a furat pe toți, era un zgârcit! Niciodată nu a dat ceva de la el, să zici că e om de bine, că îi ajută pe alții, dacă el tot are... Numai eu știu ce adaos băga la ce-i aduceam. Ca la restaurant.

În timpul ăsta, eu stăteam în dreptul ușii din spate, încercând să-mi dau seama cum să mă așez mai bine. Tata îmi făcea semne să nu urc, *ce, ți-e rudă?* îl auzeam întrebându-mă. De ce să fi urcat tocmai eu, *nu mai era lume acolo sau ce?* Adevărul e că tocmai asta mi se părea interesant. Tudor, pe cât de descurcăreț era, pe atât de fricos s-a arătat de data asta. În mod normal, o întâmplare ca asta l-ar fi făcut să se bage, să se dea mare că el poate, rezolvă, dar stătea și privea totul de la distanță.

— Nu m-a lăsat taică-meu, a zis el mai târziu.

Se temea ca nu cumva domnul Barbu să fie strigoi și să sară la beregata lui fiu-său. Minciuni, taică-său era prieten cu mortul. Preotul, până la urmă, a acceptat condițiile șoferului, explicate apoi familiei, care a ascultat la fel de dezinteresată ca la citirea instrucțiunile de folosire ale unui aparat electrocasnic. Băieții au așezat bine mortul, femeile au pus flori în coșciug și doar eu mai rămăsesem de aranjat. Stăteam destul de chinuită, pentru că, în lipsa banchetei, erau câteva găuri în podea, plus că preotul m-a rugat să țin sicriul cu o mână, *să nu se întâmple, Doamne ferește!, ceva*. Tata, văzând că, dacă tot mergeam lângă mort, nici bine nu stăteam, mi-a deschis portiera. A încercat să nu pară îngrijorat:

— Ai aer aci?

Aveam, portbagajul și toate geamurile erau larg deschise.

— Uite, îmi dădu nea Manu ăsta să stai pe el.

Era ceva de mers până la cimitir, așa că mi-a adus un scaun pliabil de pescuit de la vecinul pocăit, care nu lua parte la circurile numite de ortodocși înmormântare. Și mama s-a dat deșteaptă și a zis *pas*, că ei nu-i mai trebuie o înmormântare. Parcă era înmormântarea ei.

— Haide, tati, dă-o naiba de treabă!